

A fogyasztói árak alakulása 2017-ben

Tartalom

Összefoglalás	3
1. Európai uniós kitekintés	4
2. A fogyasztói árak alakulása Magyarországon	6
3. Néhány kiemelt fogyasztási csoport árainak alakulása.....	9
4. A lakosság egyes csoportjai árindexének alakulása.....	14
5. A maginfláció alakulása.....	15

További információk, adatok (linkek)

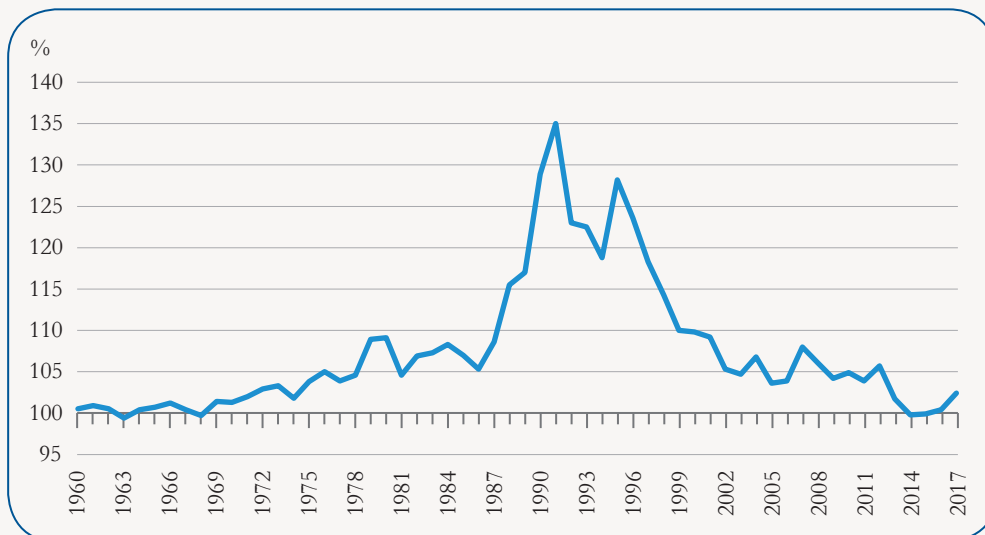
Elérhetőségek

Összefoglalás

A fogyasztói árak 2017-ben átlagosan 2,4%-kal emelkedtek az előző évhez viszonyítva. Éves szinten az árak ennél nagyobb mértékben ezt megelőzően 2012-ben nőttek, akkor átlagosan 5,7%-kal.

1. ábra

A fogyasztóiár-index alakulása
(előző év = 100%)

2017-ben a **tartós fogyasztási cikkek** kivételével a fogyasztási főcsoportok árai emelkedtek, a megelőző 5 évhez hasonlóan a **szeszes italok, dohányárúk** drágultak a legnagyobb mértékben, 4,8%-kal. Az **egyéb cikkek** (gyógyszerek, járműüzemanyagok, illetve lakással, háztartással és testápolással kapcsolatos, valamint kulturális cikkek) körében 2017-ben növekedés váltotta fel a korábbi évek csökkenését: az árak az előző évinél 3,6%-kal magasabbak voltak.

Az élelmiszerek árnövekedésének üteme a 2016. évi 0,7%-ról 2017-ben 2,8%-ra gyorsult. A **szolgáltatások** körében a drágulás mértéke megegyezett a korábbi évvel (1,5%). A **háztartási energiahordozókért** 2017-ben – 2013 óta először – többet kellett fizetni, 2016-hoz képest 0,8%-kal. A **ruházkodási cikkek** 0,5%-kal drágultak, míg a **tartós fogyasztási cikkek** ára 0,3%-kal mérséklődött.

1. tábla

A fogyasztóiár-index alakulása

(előző év = 100,0%)

Megnevezés	2013	2014	2015	2016	2017
Élelmiszerek	102,8	99,6	100,9	100,7	102,8
Szeszes italok, dohányárúk	110,9	106,2	103,1	102,3	104,8
Ruházkodási cikkek	99,6	99,3	100,0	100,4	100,5
Tartós fogyasztási cikkek	98,1	99,5	100,8	100,5	99,7
Háztartási energia	91,5	88,3	97,1	99,9	100,8
Egyéb cikkek, üzemanyagok	100,5	99,5	95,4	97,8	103,6
Szolgáltatások	103,6	101,8	101,9	101,5	101,5
Összesen	101,7	99,8	99,9	100,4	102,4

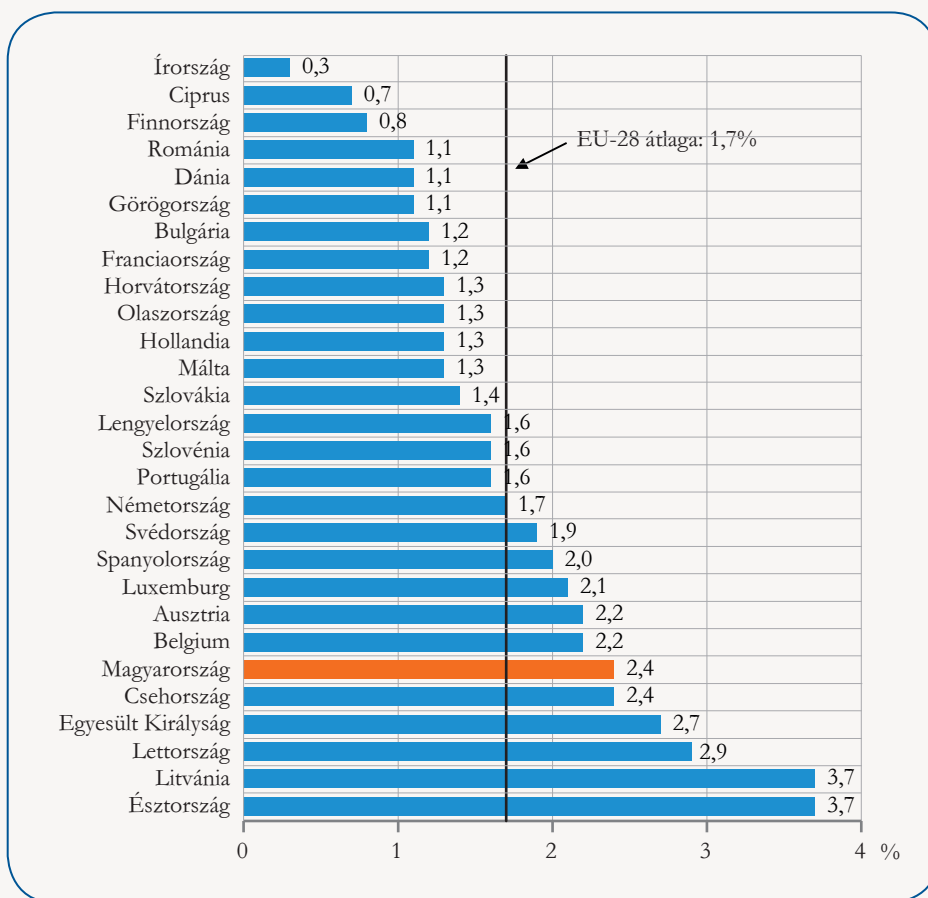
1. Európai uniós kitekintés

A harmonizált fogyasztóiár-index¹ alapján az Európai Unió 28 tagállamában a 2016. évi 0,3%-os növekedést követően 2017-ben átlagosan 1,7%-kal nőttek az árak az előző évhez viszonyítva. 2017-ben valamennyi tagországban emelkedtek az árak, amire 2012 óta nem volt példa. A tagállamok mindegyikében vagy gyorsult az infláció, vagy növekedés váltotta fel az előző évi csökkenést.

Míg 2016-ban Belgiumban és Svédországban mérték a legnagyobb áremelkedést az Európai Unión belül, addig 2017-ben Észtország és Litvánia (3,7%) állt az élen. A drágulás mértéke további 9 országban volt átlag feletti. A legkisebb mértékben Írországban, Cipruson és Finnországban nőttek az árak egy év alatt.

2. ábra

Az Európai Unió és tagállamainak éves harmonizált fogyasztóiár-változása az előző évhez képest, 2017

Forrás: Eurostat.

A fogyasztás rendeltetés szerinti osztályozása (COICOP) alapján 2017-ben az EU-ban a legnagyobb mértékben (3,2%-kal) a **közlekedés** drágult, a járműüzemanyagok árának 7,0%-os növekedése következtében (a megelőző évben az oktatás állt az élen).

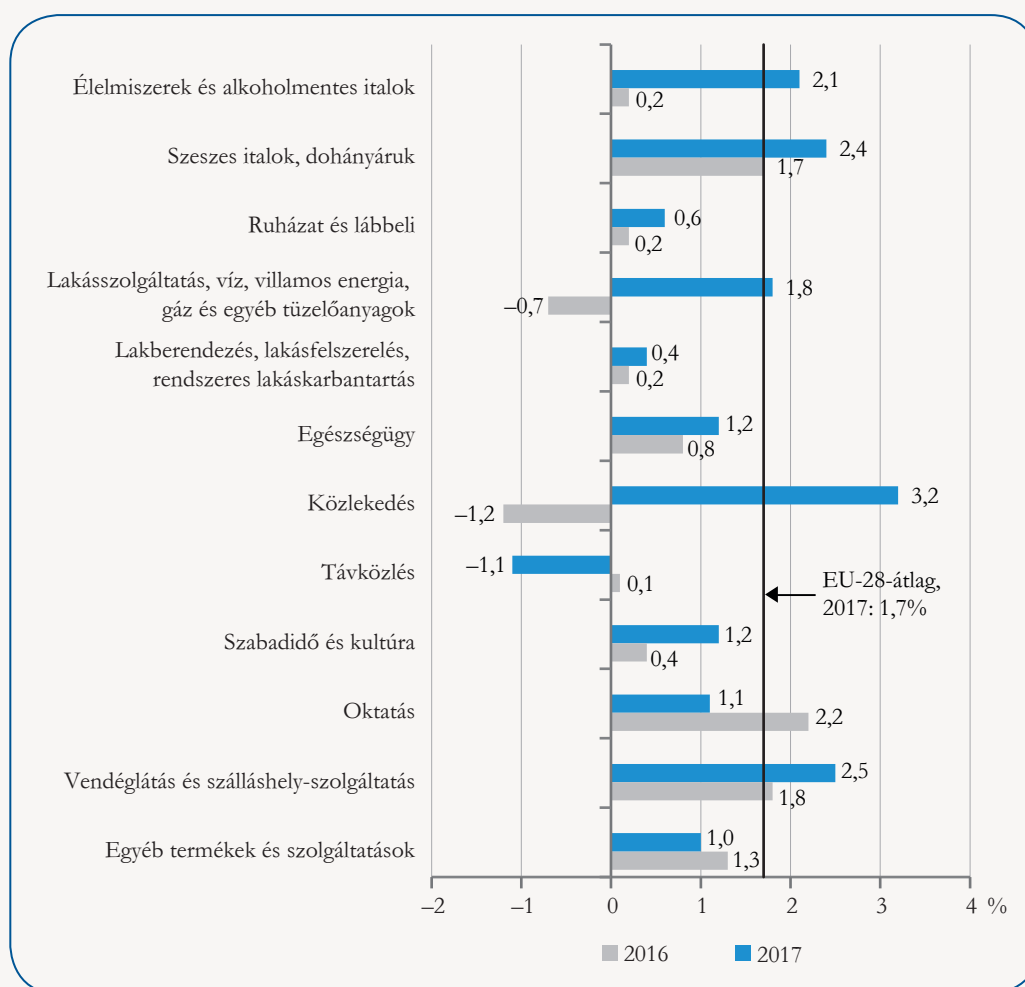
¹ A harmonizált fogyasztóiár-index számításának a célja, hogy biztosítsa a nemzetközi összehasonlítást az Európai Unió tagországaiban. Számítása a hazai fogyasztóiár-index alapján történik, azonban a két mutató között módszertani eltérések vannak. A harmonizált fogyasztóiár-index számításához használt súlyok a hazai lakosság fogyasztása mellett az idelátogató külföldiek fogyasztását is tartalmazzák, emellett 2005. januártól a szolgáltatások árai abban a hónapban kerülnek a harmonizált árindexbe, amikor a szolgáltatás igénybevétele megkezdődhet. További különbség, hogy a harmonizált árindex nem tartalmazza a szerencsejátékok áralakulását.

A korábbi évhez hasonlóan átlag felett nőtt a **vendéglátás, szálláshely-szolgáltatás** (2,5%), valamint a **szeszes italok, dohányárúk** (2,4%) ára. Az **élelmiszerek és alkoholmentes italok** esetében az árnövekedés üteme erőteljesen gyorsult, a 2016. évi 0,2%-ról 2017-ben 2,1%-ra. A **lakásszolgáltatások és háztartási energia** árainak csökkenését 2017-ben növekedés (1,8%) váltotta fel, ezen belül az elektromos energia 2,7, a víz- és a szennyvíz-szolgáltatás 1,4, a szemétszállítás 0,8, a gáz 0,6%-kal drágult, míg a hőszolgáltatásért 0,4%-kal kevesebbet kellett fizetni. Az **egészségügyi és szabadidős kiadásokra** 1,2, az **oktatásra** 1,1, a **ruházkodási cikkekre** 0,6%-kal többet kellett fordítani.

2017-ben kizárólag a távközlési **szolgáltatások** ára csökkent, 1,1%-kal.

3. ábra

A fogyasztói árak változása az Európai Unióban az egyéni fogyasztás rendeltetés szerinti osztályozása alapján, az előző évhez képest

Forrás: Eurostat.

2. A fogyasztói árak alakulása Magyarországon

Az elmúlt évben hazánkban a fogyasztói árak alakulását részben világgpiaci folyamatok, részben hatósági, kormányzati árintézkedések alakították. A kőolajárak változása a hazai fogyasztásban nagy súlyt képviselő járműüzemanyagok árát befolyásolta elsősorban, ugyanakkor a más országokban bekövetkezett élelmiszeripari események a külkereskedelem révén az élelmiszerárakra voltak hatással.

2017-ben az **egyhavi árváltozás** 0,0 és +0,4% között ingadozott. Januárban egy hónap alatt átlagosan 0,4%-kal nőttek az árak, ezen belül azonban nagymértékben szóródott a fogyasztási főcsoportok árváltozása. A legnagyobb mértékben az egyéb cikkek drágultak (1,7%), meghatározóan a járműüzemanyag-árak nagyarányú, 3,3%-os emelése miatt. Átlag felett nőtt a szeszes italok, dohányárak ára is (0,9%), amit részben a dohánytermékek jövedéki adóemelése okozott, de emellett erőteljesen emelkedett a szeszes italok ára is. A baromfihús, a tej és a tojás áfakulcsának január 1-jei csökkentése részben megjelent a fogyasztói árakban, azonban – főként a feldolgozott élelmiszerek drágulása miatt – az élelmiszerárak összességében nőttek (0,6%). Az internetszolgáltatások áfakulcsának január 1-jei mérséklésével a szolgáltatások körében kismértékű árcsökkenés következett be (0,2%) az előző hónaphoz viszonyítva.

A dohánytermékek jövedéki adójának emelése februárban is éreztette hatását, a szeszes italok, dohányárak csoportjában újabb árnövekedés történt. Az idényárak élelmiszerek ilyenkor szokásos drágulásával az élelmiszerárak tovább nőttek, így februárban összességében ismét 0,4%-kal többet kellett fizetni a lakosságnak.

Márciusban összességében nem változtak a fogyasztói árak egy hónap alatt.

Áprilisban újabb 0,4%-kal nőttek a fogyasztói árak, ekkor a fogyasztási főcsoportok közül a leginkább a ruházkodási cikkek drágultak (1,8%), az ilyenkor szokásos téli-nyári szezonváltás következtében. Emellett átlag felett drágultak az élelmiszerek (az idényárak árak árnövekedésének köszönhetően, 0,6%-kal) és a szolgáltatások (0,7%-kal), ez utóbbin belül az üdülési szolgáltatásokért 3,3%-kal többet kellett fizetni. Ugyanakkor csökkent egy hónap alatt az egyéb cikkek ára (–0,5%), alapvetően a járműüzemanyagok olcsóbbá válása miatt, amit részben a termékcsoport jövedéki adójának csökkentése okozott.

Május és július között folyamatosan mérséklődött a járműüzemanyagok ára (1,5 és 2,9% közötti mértékben), ezt azonban ellensúlyozta a dohányárak drágulása (1,3 és 1,7% közötti mértékben), amihez júliusban a jövedéki adójának újabb emelése is hozzájárult. Júliusban a legnagyobb mértékben a szolgáltatások drágultak az előző hónaphoz viszonyítva (0,9%), meghatározóan az üdülési szolgáltatások 5,9%-os emelésének eredményeként. Mérséklődött ugyanakkor a ruházkodási cikkek ára (–2,5%), a nyári kiárúsításokból adódóan.

Augusztusban az élelmiszerek körében egy jelentősebb csökkenés történt (0,5%), ami az idényárak élelmiszerek ilyenkor megszokott áresése okozott. Tovább csökkentek a ruházkodási cikkek árai is (–1,3%), azonban ezzel párhuzamosan a júliusban megemelt jövedéki adó a dohányárak körében augusztusban is éreztette hatását (további 1,3%-kal drágultak), és emellett nőtt a járműüzemanyagok ára is (1,2%).

Az őszi hónapokban már emelkedést mutattak a fogyasztói árak. A fogyasztási főcsoportok tekintetében a legnagyobb mértékben szeptemberben a ruházkodási cikkek drágultak (1,8%), a nyári-téli szezonváltásból adódóan. Az egyéb cikkekért ekkor 0,6%-kal többet kellett fizetni, ezen belül a járműüzemanyagok ára 2,5%-kal nőtt, a tankönyvek ára 58,7%-kal csökkent (az ingyenes tankönyvre jogosultak körének bővítése miatt). Bár a főbb rezsitétélek, azaz a vezetékes gáz, az elektromos energia és a távfűtés ára továbbra is változatlan, a tűzifáért szeptemberben 3,9, a palackos gázért 0,5%-kal többet kellett fizetni, így összességében a háztartási energiahordozók ára 0,4%-kal nőtt egy hónap alatt. A szolgáltatások ára csökkent (–0,4%), ezen belül az üdülési szolgáltatások ára 6,4%-kal. Ismét drágultak a dohányárak, aminek hatása áthúzódott októberre és novemberre is (ekkor 1,7 és 1,0%-os volt az árnövekedés). Folytatódott a tűzifa árának emelkedése is, októberben 3,8, novemberben 1,6%-kal (meghatározóan a megugrott kereslet, illetve a külföldről importált tüzelőanyagok szigorított szabályozása révén kialakult hiány miatt), emellett a palackos gázért is többet kellett fizetni, 1,6, illetve 1,7%-kal. A járműüzemanyagok novemberi, jelentős (3,3%-os) drágulása mellett az élelmiszerárak is növekedésnek

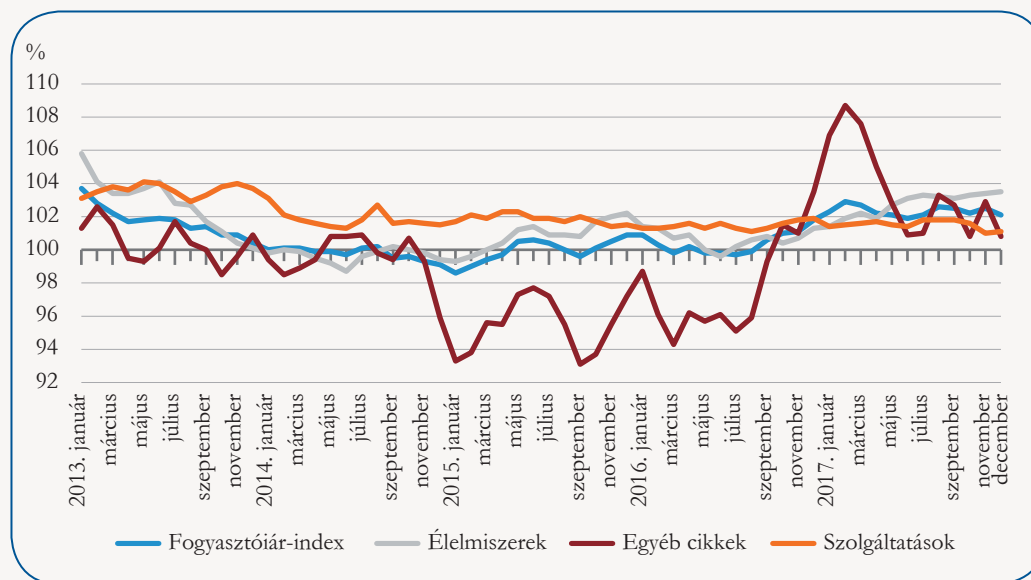
indultak, valamint tovább emelkedett a ruházkodási cikkek ára is, így összességében októberben és novemberben átlagosan 0,3, illetve 0,4%-kal nőttek a fogyasztói árak az előző hónaphoz viszonyítva.

Az év utolsó hónapjában összességében nem változtak a fogyasztói árak egy hónap alatt.

A fogyasztói árak **12 havi változása** szerint az infláció 2016. szeptember óta fokozatosan nőtt, ami 2017 első két hónapjában is folytatódott. 2016. szeptemberben átlagosan 0,6%-kal emelkedtek a fogyasztói árak, 2017. februárban azonban már 2,9%-kal, így az év egészét tekintve a legmagasabb szintet érte el.

4. ábra

A fogyasztásban nagyobb súlyt képviselő csoportok fogyasztóiár-indexének alakulása
(előző év azonos hó = 100%)

Az infláció ütemének alakulásában 2017-ben a bázishatás is nagy szerepet játszott. Az év eleji erőteljes gyorsulást elsősorban a járműüzemanyagok, kisebb részben pedig a szeszes italok, dohányárak és az élelmiszerek drágulása idézte elő.

Ezt követően a fogyasztó árak növekedési üteme lassulni kezdett, júniusban 1,9% volt az infláció. Ennek oka a járműüzemanyag-árak folyamatos és jelentős csökkentése a tavaszi hónapokban. Ebben közrejátszott az is, hogy áprilisban csökkent az üzemanyagok jövedéki adója, miután a kőolaj világpiaci árának megfelelően annak hordónként ára meghaladta az 50 dollárt.² A nyári hónapokban ismét gyorsult az infláció, augusztusban így elérte a 2,6%-os szintet az előző év azonos hónapjához viszonyítva. A növekedésben a dohánytermékek jelentős drágulása volt leginkább meghatározó, de emellett szerepet játszott az is, hogy a járműüzemanyagok egyhavi változása augusztusban növekedést mutatott, szemben a 2016. augusztusban mért csökkenéssel, ami így a bázishatás miatt gyorsulást eredményezett a 12 havi árváltozásban.

Októberre 2,2%-ra lassult az infláció, amit szintén a járműüzemanyagok árváltozásánál bekövetkezett bázishatás okozott (2016. októberben megemelkedett a benzin és a gázolaj jövedéki adója, erőteljes árnyövekedést generálva a járműüzemanyag-árakban, ami 2017. októberben viszont lényegében változatlan maradt egy hónap alatt). Összességében az infláció lassulását csak alig érzékelhető módon fékezte a dohányárak őszi folyamán bekövetkezett drágulása.

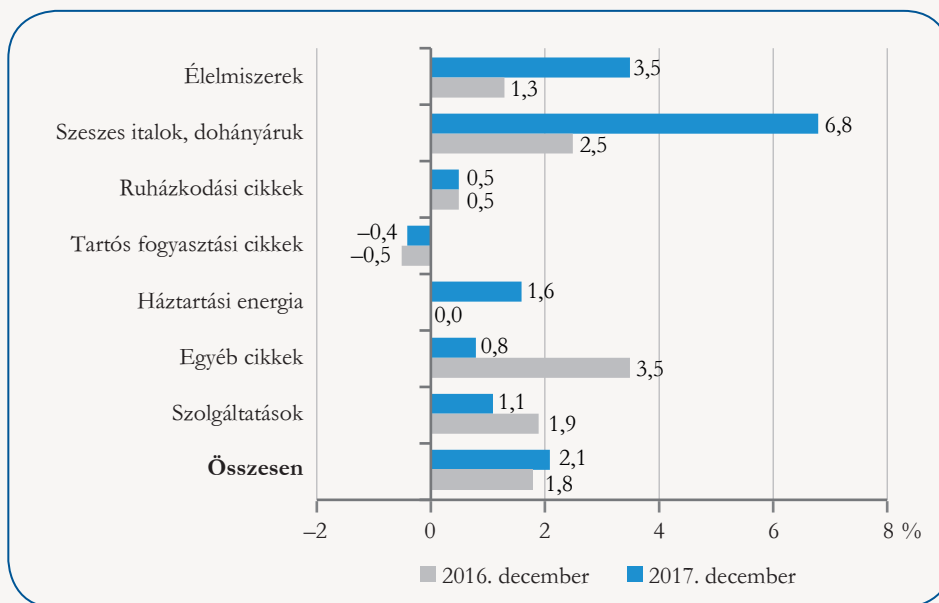
Novemberben 2,5%-ra nőtt az árváltozás 12 havi üteme. Ennek oka, hogy 2016. novemberben egy hónap alatt jelentősen csökkentek az üzemanyagárak, 2017. novemberben viszont nagymértékben drágultak, így az alacsony bázis összességében a fogyasztói árak nagyobb emelkedését idézte elő.

Decemberben egy év alatt 2,1%-kal nőttek a fogyasztói árak.

² Részletesen lásd a 13. oldalon

5. ábra

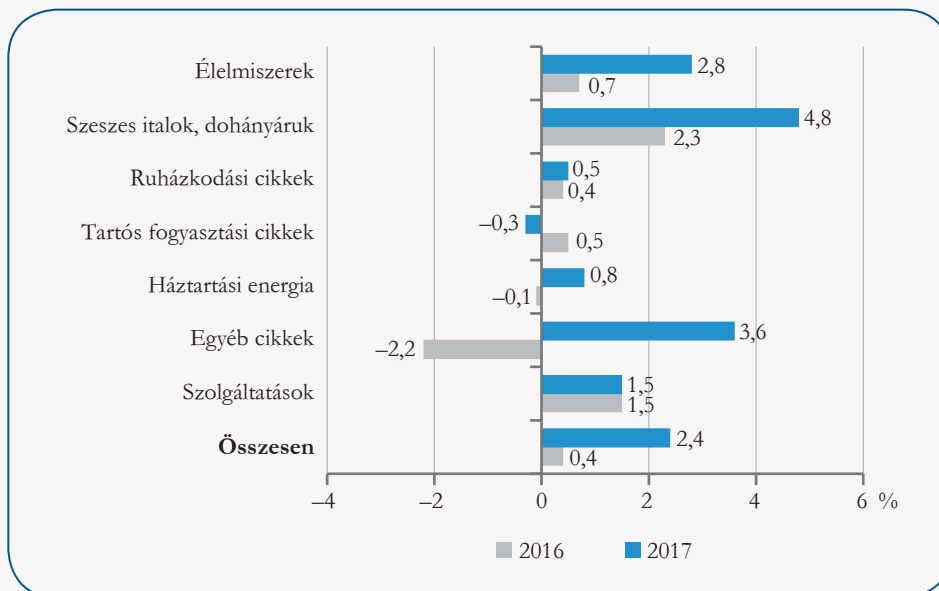
A fogyasztói árak változása decemberben, az előző év decemberéhez képest

A fogyasztói árak 2017-ben átlagosan 2,4%-kal emelkedtek az előző évhez viszonyítva. Az árnövekedés szinte valamennyi fogyasztási főcsoportban érzékelhető volt, a tartós fogyasztási cikkek kivételével. Az éves átlagos fogyasztóiár-növekedés a korábbi évekhez hasonlóan a termék- és szolgáltatáscsoportok árváltozásának jelentős szóródásával alakult ki.

6. ábra

A fogyasztói árak változása az előző évhez képest

2017-ben a **szeszes italok, dohányárúk** drágultak a legnagyobb mértékben (4,8%), ezen belül a jövedéki adó többlépcsős emelése miatt a leginkább a dohányárúk ára nőtt (7,3%). Az **egyéb cikkek** – gyógyszerek, járműüzemanyagok, illetve lakással, háztartással és testápolással kapcsolatos, valamint kulturális cikkek – esetében szintén jelentősen nőttek az árak, éves átlagban 3,6%-kal. Ezen belül a legnagyobb súlyt képviselő csoportok, a járműüzemanyagok 7,2, a gyógyszerek, gyógyárúk 2,6%-kal lettek drágábbak.

Többet kellett fizetni az élelmiszerekért is, átlagosan 2,8%-kal, ezen belül jelentős mértékben drágult a sertéshús (10,0%), a vaj és vajkrém (9,4%), a sajt (7,5%), a párizsi és kolbász (6,0%), a cukor (5,9%), a péksütemények (5,6%), a kenyér (4,9%) és a tojás (3,8%) egy év alatt. A baromfiús viszont 14,8, a burgonya 4,5%-kal kevesebbe került.

A **szolgáltatások** árai 1,5%-kal emelkedtek, ezen belül átlag felett nőtt a postai (5,9%), a lakásjavítási és karbantartási (4,8%), az üdülési szolgáltatások (4,3%), a szerencsejáték (4,1%), a lakbér (3,0%), valamint a kulturális és szabadidő szolgáltatások (2,7%) ára.

A **háztartási energiahordozók** ára 0,8%-kal nőtt egy év alatt, ezen belül a főbb rezsitételek (elektromos energia, vezetékes gáz, távfűtés) ára nem változott, azonban a tűzifáért 7,6, a palackos gázért 3,6%-kal többet kellett fizetni.

A **ruházkodási cikkek** ára 0,5%-kal nőtt 2016-hoz viszonyítva.

A **tartós fogyasztási cikkekért** átlagosan 0,3%-kal kevesebbet kellett fizetni, ezen belül elsősorban a tartós kulturális cikkek (számítógép, fényképezőgép, telefon, televízió) ára esett vissza, 3,5%-kal egy év alatt. Csökkent továbbá a használt személygépkocsik ára is (-4,7%). Ugyanakkor a motorkerékpárok 5,1, az új személygépkocsik 1,9%-kal drágultak egy év alatt.

3. Néhány kiemelt fogyasztási csoport árainak alakulása

Élelmiszerek

A fogyasztói kosár egynegyedét kitevő élelmiszerek árváltozása jelentősen hat az inflációra. Az áralakulást a fogyasztói kereslet mellett befolyásolja a mezőgazdasági és világgiazi folyamatokon keresztül az importált élelmiszeripari termékek árának változása is.

Az **előző hónaphoz viszonyított adatok** szerint 2016 elejéhez hasonlóan 2017. januárban szintén visszafogottabb áremelkedés történt. A korábbi években januárban jellemzően 1% feletti mértékben drágultak az élelmiszerek, ami alapvetően két tényezőre vezethető vissza: a karácsonyi akciók megszűnése nyomán bekövetkezett drágulást ellensúlyozta a baromfiús, a madártojás és a friss tej áfakulcsának csökkentéséből adódó élelmiszerár-mérséklődés.

Januárban – a korábbi évekkel összehangban – a legnagyobb mértékben az idényáras élelmiszerek drágultak (6,6%-kal), azaz a burgonya, friss zöldség és friss gyümölcs, elsősorban a magasabb árfekvésű importált áruk miatt. Nőtt továbbá a sajt (2,2%), a bolti kávé (2,0%), a csokoládé és kakaó (1,7%), a sertéshús (1,6%), a kenyér (1,5%), a péksütemények és az alkoholmentes üdítőitalok (1,4-1,4%), valamint a cukor (1,0%) ára is. A baromfiús, a tojás és a friss tej áfakulcsának január 1-jei, 5%-ra történő csökkentésével a baromfiús ára átlagosan 12,9, a tojásé 5,6, a tejé 4,3%-kal visszaesett az előző hónaphoz képest. Hatásuk a teljes fogyasztóiár-indexre összesen -0,2 százalékpont volt.

Az áfacskkntés hatása februárban is érezhető volt, kisebb mértékben ugyan, de tovább mérséklődött a baromfiús, a tojás és a tej ára. Az idényáras élelmiszerek áremelkedése is hasonló mértékű volt, mint januárban, emellett nagymértékben nőtt a párizsi, felvágott és kolbász ára (3,2%). Tovább drágult a csokoládé, kakaó (2,1%), a cukor (1,4%), a kenyér (1,2%) és az alkoholmentes üdítőital (1,2%) is.

Áprilistól a drágább primőr termékek megjelenése a korábbi évekhez hasonlóan az idényáras élelmiszerek áremelkedését okozta. Emellett hónapról hónapra folyamatosan drágult a baromfiús. A tojás ára is növekedésnek indult, amit részben a téli madárinfluenza nyomán kialakult hiány okozott.

Az élelmiszerárak csak júliusban és augusztusban mérséklődtek számottevő mértékben (-0,2 és -0,5% között). A visszaesés döntően az idényáras élelmiszerek nyári hónapokra jellemző (megközelítőleg 3-6%-os) árcskkntésével magyarázható, amikor a primőr termékek helyét átvették az olcsóbb szabadföldi zöldségek és gyümölcsök. Ezekben a hónapokban a sertéshús ára folyamatosan nőtt, összefüggésben a vágósertés termelői árának növekedésével, illetve tovább emelkedett a baromfiús fogyasztói ára

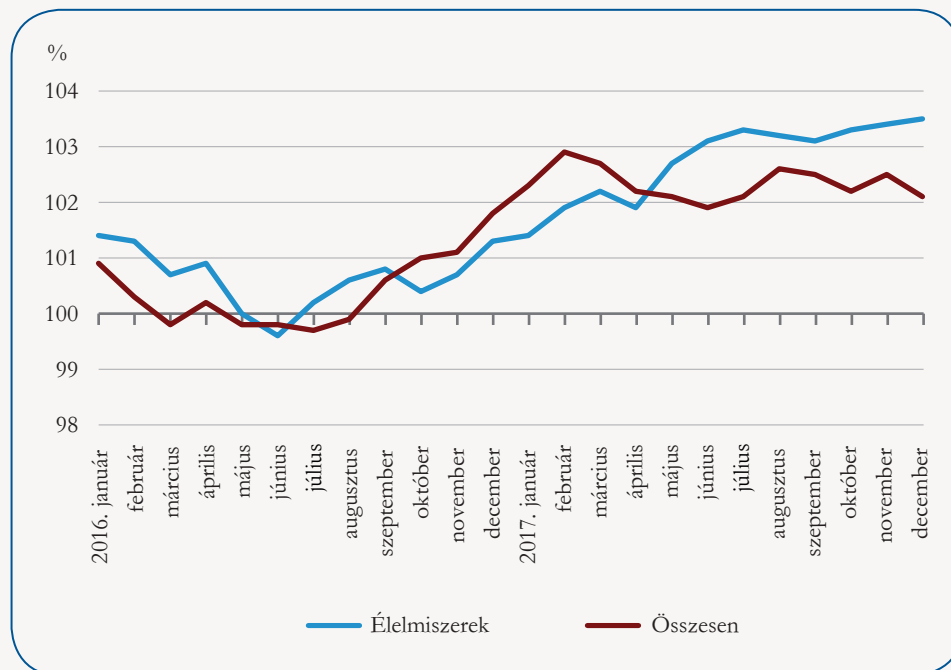
is, júliusban és augusztusban 1,3, illetve 0,3%-kal. A tej is drágulni kezdett az előző hónaphoz képest (júliusban 0,2, augusztusban 0,3%-kal), mivel a tehéntej felvásárlási árának növekedése begyűrűzött a fogyasztói árakba. Ezzel párhuzamosan a vaj ára is emelkedett, júniusban 0,9, júliusban 2,0, augusztusban 3,4%-kal.

Októbertől jellemzően emelkedtek az élelmiszerek árai. Hónapról hónapra drasztikusan drágult a tojás (októberben 4,3, novemberben 18,6, decemberben pedig 19,3%-kal). Ennek oka, hogy Európában vegyszerrel szennyezett tojások kerültek forgalomba, és az ezzel kapcsolatos hatósági intézkedések nyomán a tojás kínálata jelentősen lecsökkent, ami az importált áruk révén a hazai árakban is érezhető volt. Többnyire átlag felett drágult a tej is, miután a tehéntej felvásárlási ára tovább nőtt az év végi hónapokban. A tej árának emelkedésével tovább drágult a vaj is. A korábbi évekkkel ellentétben az év végén szintén átlag felett nőtt a hal ára, decemberben átlagosan 1,5%-kal egy hónap alatt. Kismértékben mérséklődött a sertéshús, nagyobb mértékben a cukor ára.

Az élelmiszerek **tizenkét havi árváltozásának** üteme 2017-ben – a teljes fogyasztóiár-index alakulásától eltérően – jellemzően gyorsuló tendenciát jelzett.

7. ábra

Az élelmiszerek fogyasztóiár-indexének alakulása,
(előző év azonos hó = 100%)

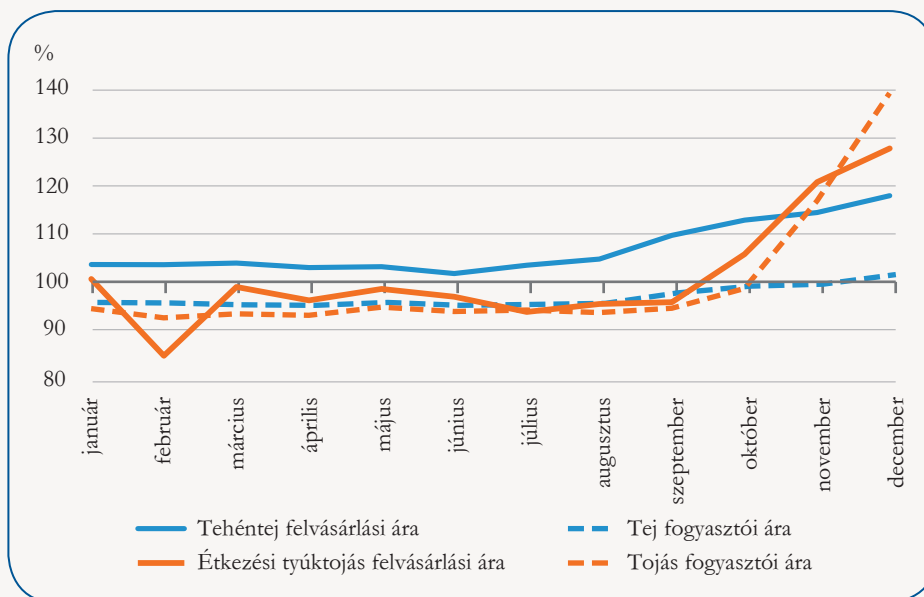

Decemberben az előző év azonos hónapjához viszonyítva átlagosan 3,5%-kal kellett többet fizetni az élelmiszerekért.

Áfájának január 1-jei mérséklésével a baromfihús ára decemberben 11,8%-kal alacsonyabb volt 2016. decemberhez viszonyítva. A tej és a tojás esetében azonban az áfacsökkentés hatása az év végén már nem érződött a fogyasztói árakban. A nemzetközi élelmiszerpiaci események következtében – a mezőgazdasági árak adatai szerint – a tehéntej felvásárlási ára az év második felében folyamatosan emelkedett, decemberben 18%-kal haladta meg az egy évvel korábbit.

8. ábra

A tej és a tojás mezőgazdasági felvásárlási és fogyasztóiár-indexének alakulása 2017-ben
(2016. december = 100%)

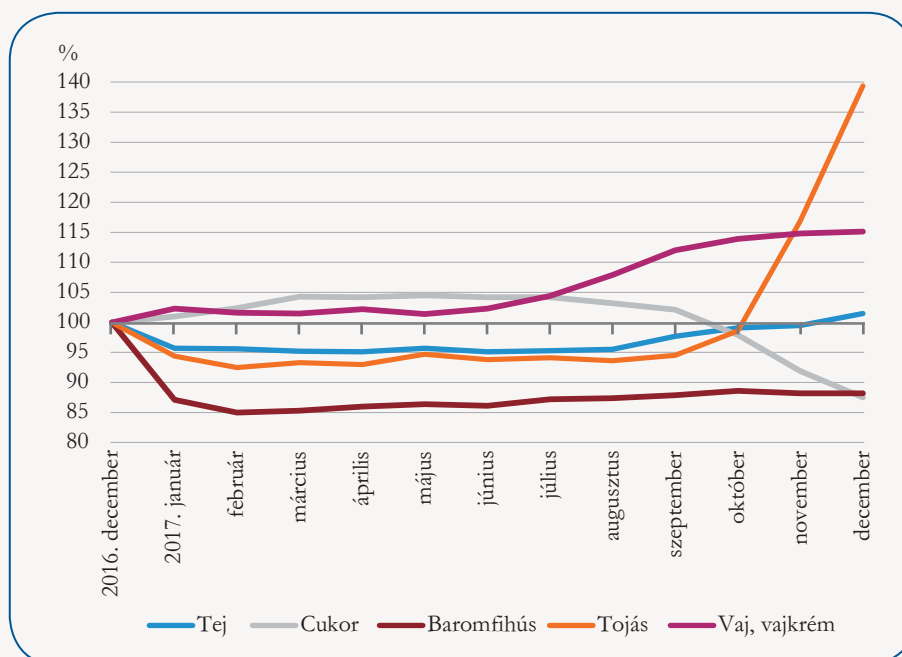

Az étkezési tyúktojás felvásárlási ára az év vége felé szintén nőtt, decemberben 28%-kal volt magasabb, mint egy évvel korábban. A felvásárlási árak növekedése a fogyasztói árakra is hatással voltak; a tejet 1,5, a tojásért 39,4%-kal többet kellett fizetni.

A cukor ára a 2016-ban tapasztalt meredek emelkedést követően tavaly csökkenésbe fordult, 2017. decemberre 12,5%-kal visszaesett 2016. decemberhez viszonyítva.

9. ábra

Néhány kiemelt élelmiszer fogyasztóiár-indexe 2017-ben,
(2016. december = 100%)

2017-ben az élelmiszerek az előző évhez viszonyítva átlagosan 2,8%-kal kerültek többre, ennek hatása a teljes fogyasztóiár-indexre megközelítőleg 0,7 százalékpont volt.

2. tábla

Egyes élelmiszerek fogyasztói átlagára

(forint)

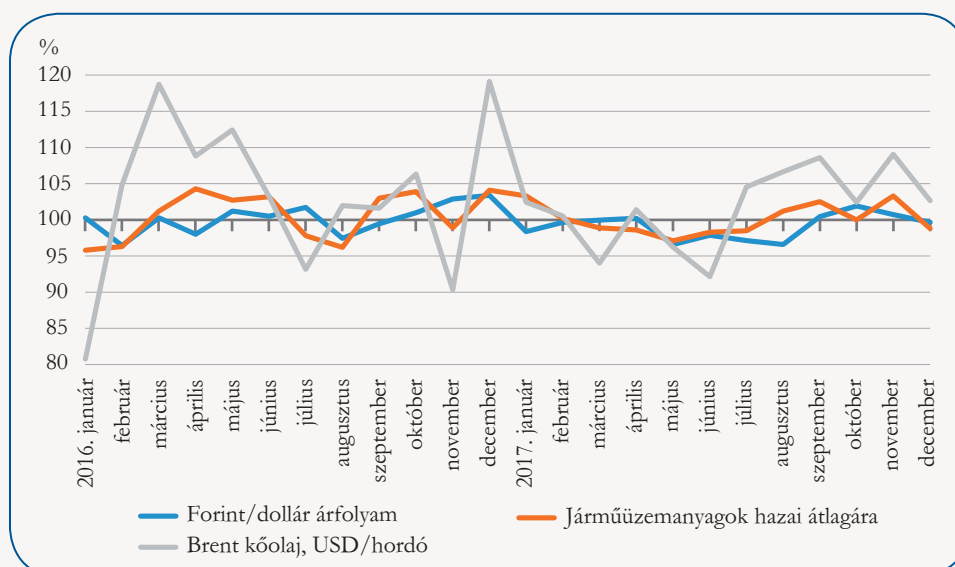
Megnevezés	2013	2014	2015	2016	2017
Sertéscomb, csont és csülök nélkül, kilogramm	1 350	1 350	1 300	1 110	1 220
Csirkecomb, kilogramm	823	817	796	759	626
Csirkemellfilé (csont és bőr nélkül), kilogramm	1 520	1 510	1 480	1 480	1 290
Gépsonka, kilogramm	2 210	2 160	2 090	2 070	2 150
Párizsi, kilogramm	1 260	1 280	1 290	1 300	1 360
Tojás, darab	38	36	38	37	39
Pasztőrözött tej, 2,8%, liter	234	249	230	217	216
Sajt, trappista, kilogramm	1 690	1 800	1 580	1 500	1 680
Napraforgó-étolaj, liter	496	431	453	484	489
Liszt, finomliszt, kilogramm	167	140	135	138	137
Kenyér, fehér, kilogramm	282	271	270	269	279
Zsemle, 1 darab	21	19	19	19	21
Kristálycukor, kilogramm	275	222	197	248	266
Burgonya, késői, kilogramm	173	147	142	177	170
Alma, kilogramm	272	236	278	281	303
Narancs, kilogramm	377	365	411	405	453

Járműüzemanyagok

A járműüzemanyagok árát alapvetően az olaj világpiaci ára befolyásolja, de a forint/dollár árfolyam ingadozása is hat rá. A járműüzemanyagokért 2017-ben átlagosan 7,2%-kal többet kellett fizetni, amit elsősorban a kőolaj árának nagyarányú növekedése eredményezett. A Brent típusú kőolaj hordónkénti ára 2011 és 2013 között éves átlagban 100 dollár felett járt, 2014-ben 100 dollár alá esett, majd 2015-ben megközelítette az 50 dolláros szintet, 2016-ban pedig az alatti értéket ért el. Ennél alacsonyabb árfolyam utoljára 2004-ben volt (38 dollár hordónként), 2017-ben az év végére már meghaladta a 60 dolláros értéket.

10. ábra

A kőolaj világpiaci árának, a forint dollárhoz viszonyított árfolyamának és a járműüzemanyagok hazai fogyasztói árának alakulása
(előző hó = 100%)

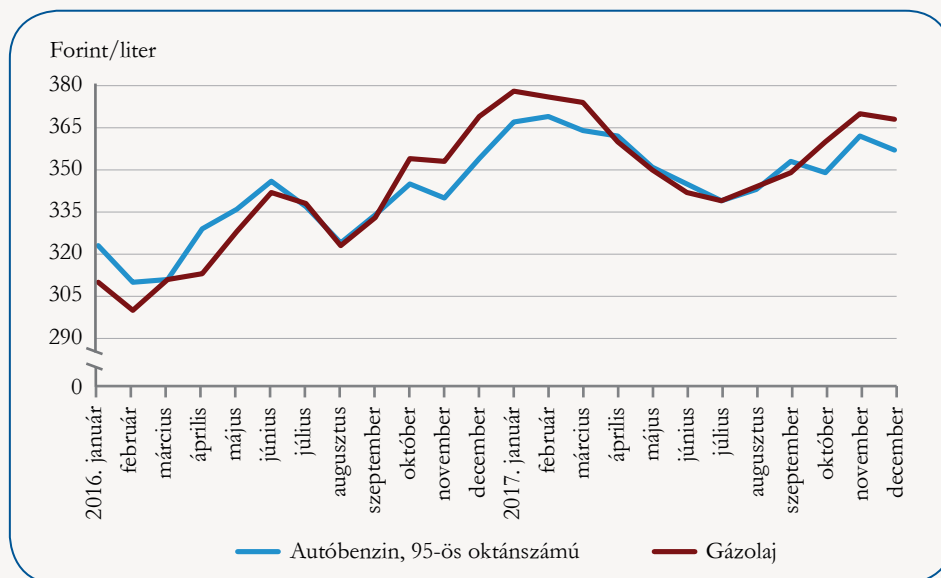
Forrás: Brent, MNB, KSH.

2017-ben is érvényben maradt a 2016. júniusban elfogadott új jövedékiadó-törvény azon szabálya, amely szerint az üzemanyagok jövedéki adója a kőolaj világpiaci árának függvénye. A jogszabály értelmében ha a Brent kőolaj világpiaci ára a tárgynegyedévet megelőző negyedévben – a jogszabályban meghatározott számítási mód szerint – átlagosan 50 dollár/hordó alá esik, akkor benzin esetében a jövedéki adó literenként 120,0 forintról 125,0 forintra, a gázolajé literenként 110,35 forintról 120,35 forintra emelkedik a következő negyedévben. Amennyiben a kőolaj ára 50 dollár/hordó fölé nő, akkor a jövedéki adó mértéke visszacsökken. Így tehát az adómértékek a kőolaj világpiaci árának függvényében negyedévente módosulhatnak. 2017-ben erre egyszer került sor: április 1-jétől csökkent az üzemanyagok jövedéki adója, miután a kőolaj világpiaci, hordónként ára meghaladta az 50 dollárt. Az általános forgalmi adóval számított jövedékiadó-változás a benzinnél 6,35, a gázolajnál 12,7 forintos mérséklődést jelentett.

A járműüzemanyagok árának jelentős részét kitevő jövedéki adó mértéke a benzin és a gázolaj esetében ezt megelőzően legutóbb 2016. októberben változott, szintén az új jogszabályból adódóan.

11. ábra

A járműüzemanyagok fogyasztói árának alakulása

2017 első felében a hazai járműüzemanyag-árak csökkenő tendenciát mutattak, majd a második félévben drágulás volt jellemző, ami alapvetően a kőolajárak változását tükrözte.

Az év folyamán az országos fogyasztói átlagárakat tekintve a 95-ös oktánszámú autóbenzin literéért februárban kellett a legtöbbet fizetni (369 forintot). A gázolaj litere januárban volt a legdrágább (378 forint).

4. A lakosság egyes csoportjai árindexének alakulása

Az árváltozások hatása másként érvényesül az egyes társadalmi rétegek esetében, mivel fogyasztási szerkezetük eltérő, amit a fogyasztóiár-index számításán belül a súlyarányok tükröznek.

3. tábla

A fogyasztóiár-index alakulása a lakosság egyes csoportjai esetében, 2017 december

(előző év december=100,0%)

Megnevezés	Aktív	3 és annál több gyerekes	Nyugdíjas háztartások	Alacsony	Közepes	Magas	Lakosság összesen
				jövedelmű			
Élelmiszerek	103,5	103,5	103,5	103,4	103,4	103,6	103,5
Szeszes italok, dohányárúk	106,8	107,4	106,3	108,1	107,1	105,6	106,8
Ruházkodási cikkek	100,5	100,5	100,6	100,5	100,5	100,5	100,5
Tartós fogyasztási cikkek	99,6	99,5	99,7	99,6	99,5	99,7	99,6
Háztartási energia	101,6	101,9	101,6	102,3	101,7	101,0	101,6
Egyéb cikkek	100,6	100,3	101,4	100,6	100,8	100,7	100,8
Szolgáltatások	101,1	101,1	101,2	100,9	100,9	101,4	101,1
Összesen	102,1	102,0	102,3	102,6	102,1	102,0	102,1

Az elmúlt évben a legerőteljesebb hatást az ingadozó járműüzemanyag-árak okozták a teljes lakosság árindexében. Mivel a csoport súlya jelentős, ezért árváltozása is erőteljesebben befolyásolja a fogyasztóiár-indexet. Ezzel szemben a nyugdíjasok és az alacsony jövedelmű háztartások esetében a járműüzemanyagok súlya a fogyasztói kosárban jóval alacsonyabb, így hatásuk is kevésbé érződött.

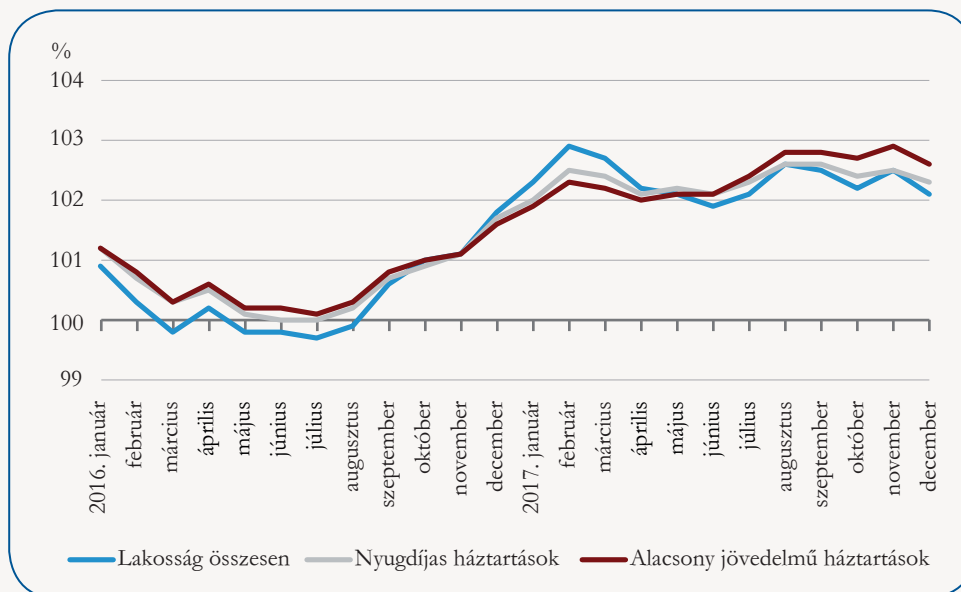
A jövedéki adó korábbi megemlése miatt a szeszes italok, dohányárúk áremelkedése szintén jelentősebben érvényesült az alacsony jövedelműek esetében, mivel e csoport súlya a lakosság egészéhez viszonyítva magasabb a fogyasztásban.

A többi társadalmi rétegnél megközelítőleg hasonló mértékű volt az áremelkedés, mint a lakosság egészénél.

12. ábra

A fogyasztóiár-index alakulása a háztartások egyes csoportjaiban

(előző év azonos hó = 100%)

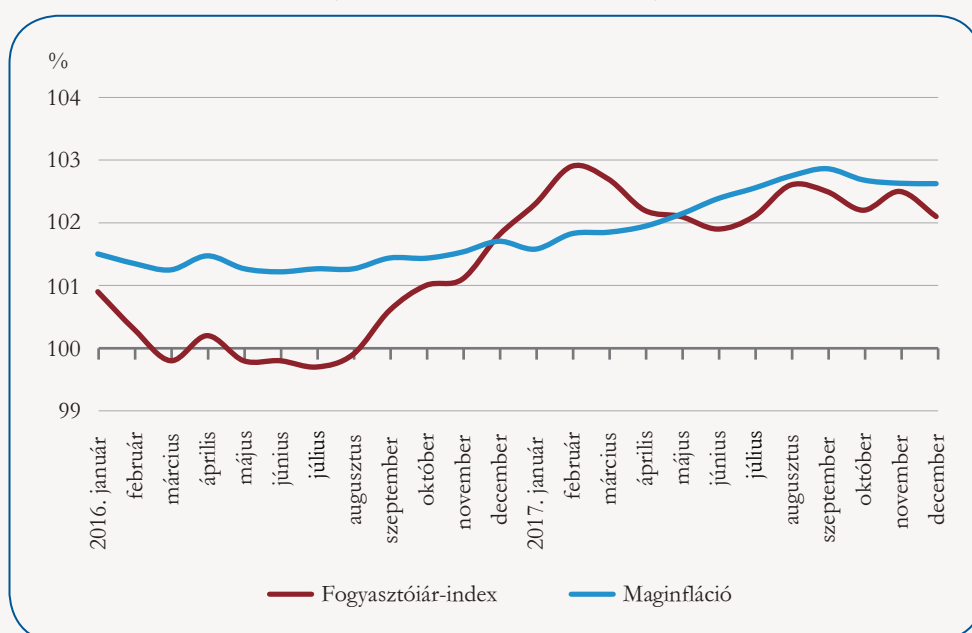
5. A maginfláció alakulása

Az alapdrágulás, azaz maginfláció³ tizenkét havi növekedési üteme a tavalyi év első négy hónapjában a fogyasztóiár-index alatt maradt, majd az év hátralévő részében meghaladta azt. A fogyasztóiár-index ingadozásával ellentétben folyamatos növekvő tendenciát mutatott.

2017-ben meghatározó volt a járműüzemanyagok árának év közbeni többszöri, jelentős mértékű változtatása, a baromfihús és a tojás áfájának nagymértékű csökkentése, továbbá az idényáras élelmiszerek áringadozása és a tankönyvek árának jelentős csökkentése. Ezek erőteljesen befolyásolták hónapról hónapra a fogyasztóiár-index alakulását, de a maginflációban nem éreztették hatásukat. Alapvetően ez az oka a két árindex közötti eltérésnek. Ugyanakkor az év második felében a maginfláció magasabb szintjéhez a megemelt jövedéki adó miatt dráguló dohányárak is hozzájárultak.

13. ábra

A fogyasztóiár-index és a szezonálisan kiigazított maginfláció alakulása
(előző év azonos hó = 100%)

2017-ben a szezonálisan kiigazított maginfláció éves átlagban 2,3% volt, mindössze 0,1 százalékponttal alacsonyabb a fogyasztóiár-indexnél.

³ A maginflációs mutató célja, hogy a fogyasztóiár-index átmeneti vagy nem piaci eredetű árhatásoktól való megtisztításával (például: időjárás, hatósági intézkedés stb.) feltárja az infláció ún. kemény magjának, az alapinflációnak az alakulását. Ennek megfelelően a fogyasztóiár-indexből elhagyjuk a nem feldolgozott élelmiszereket (például: friss zöldség, gyümölcs), a járműüzemanyagokat, a teljes háztartási energia főcsoportot és a hatósági áras termékeket, szolgáltatásokat. A maginfláció lefedettsége 2017-ben megközelítőleg 69%-os volt.

További információk, adatok (linkek):

[Éves adatok \(Stadat\)](#)

[Évközi adatok \(Stadat\)](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu

[Lépjen velünk kapcsolatba!](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789